

Raport de audit financiar

A. Introducere

Misiunea de audit financiar a fost efectuată de către Curtea de Conturi a României prin Departamentul I.

Situațiile financiare supuse auditului Curții de Conturi au fost încheiate de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene (denumit în continuare MIPE) cu sediul în București, Șos. București-Ploiești, nr. 1 – 1B, Victoria Office, Intrarea str. Menuetului, nr. 7, Sector 1. Acestea au fost aprobate de Secretarul General Adjunct al entității, în calitate de ordonator principal de credite delegat, și au fost depuse la Ministerul Finanțelor, Direcția Generală de Contabilitate Publică, cu numărul de înregistrare 523118 /21.02.2024.

Pentru întocmirea situațiilor financiare consolidate, au fost centralizate situațiile financiare aferente celor 8 Organisme intermediare regionale (entități subordonate cu personalitate juridică), împreună cu situațiile financiare aparat propriu MIPE (elaborate pe baza bilanțelor de verificare întocmite la nivelul: Direcției Generale Economice -DGE, Direcției Generale Programe Europene Capital Uman -DG PECU, Direcția Generală Program Dezvoltare Durabilă - DG PDD, Direcția Generală Mecanisme și Instrumente Financiare Europene Nerambursabile - DGMIFEN, Direcția Generală Asistență Tehnică Programe Europene - DGATPE, Direcția Generală Programe Operaționale Competitivitate - DGPOC, Direcția Generală Implementare PNRR și instrumente financiare - DGIPNRRIF, Direcția Generală Program Operațional Regional - DGPOR, Direcția Generală Programe Europene Capacitate Administrativă - DG PECA.

B. Opinie cu rezerve

Am auditat situațiile financiare consolidate ale MIPE pentru exercițiul financiar încheiat la 31.12.2023, care cuprind: bilanțul, contul de rezultat patrimonial, situația fluxurilor de trezorerie, situația modificărilor în structura activelor nete/capitalurilor proprii, contul de execuție bugetară, și anexele care fac parte integrantă din situațiile financiare, inclusiv un rezumat al principalelor politici contabile.

În opinia noastră, cu excepția efectelor aspectelor descrise în secțiunea Baza pentru opinia cu rezerve din Raportul de audit, situațiile financiare ale entității prezintă, sub toate aspectele semnificative, o imagine reală și fidelă, în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil¹.

¹ Legea nr. 82/1991, OMFP nr. 1917/2005 și OMF nr. 77 /2024.

C. Baza pentru opinia cu rezerve

Auditul nostru a fost efectuat pe baza Standardelor internaționale ale instituțiilor supreme de audit (ISSAI). Suntem independenți în raport cu entitatea auditată din punct de vedere al cerințelor etice relevante pentru auditarea situațiilor financiare, așa cum sunt prevăzute în Codul Etic al Curții de Conturi și ne-am îndeplinit celelalte responsabilități etice în conformitate cu aceste cerințe. Considerăm că probele de audit pe care le-am obținut sunt suficiente și adecvate pentru a constitui baza pentru opinia noastră.

Ca urmare a auditului efectuat asupra situațiilor financiare raportate de către MIPE pentru anul 2023, au fost constatate **erori cu influențe semnificative asupra situațiilor financiare**, după cum urmează:

C1. Activele necurente reflectate în Bilanț au fost influențate cu suma totală de 14.234.748 lei, ca urmare a:

➤ calculării și înregistrării de cheltuieli cu amortizarea pentru active fixe aflate în depozit și neutilizate, fapt ce a condus la diminuarea valorii activelor nete raportate în Bilanț, cu suma de 618.467 lei;

➤ menținerii în evidența contabilă a unor creanțe în valoare de 15.494.181 lei, preluate în baza Protocolului încheiat între MDLPA și MIPE, aferente unor debitori radiati; debitori pentru care există hotărâri definitive ale instanței încă din anul 2014, prin care s-a anulat creanța; debitori transmiși la ANAF pentru care, din anul 2015 și până în prezent, nu s-a mai urmărit stadiul executării silite. În cazul acestor creanțe, MIPE nu a efectuat o analiză, cel puțin cu ocazia inventarierii patrimoniului la finele exercițiului financiar al anului 2023, în vederea stabilirii situației reale a debitelor, precum și pentru a determina dacă au fost epuizate toate căile legale de recuperare a debitelor, situație în funcție de care ordonatorul de credite să decidă cu privire la menținerea în evidența contabilă a creanțelor;

➤ nereevaluării unor creanțe necurente evidențiate în valută, potrivit prevederilor legale, situație ce a condus la diminuarea indicatorului bilanțier cu suma de 640.966 lei, precum și a veniturilor financiare raportate prin Contul de rezultat patrimonial.

C2. Activele curente reflectate în Bilanț au fost influențate cu suma totală de 431.749.028 lei ca urmare a:

➤ majorării creanțelor cu valoarea de 1.234.122 lei, compusă din 953.268 lei avansuri justificate prin Cererea de rambursare nr. 2 aferente Cererii de plată nr. 1 din cadrul SMIS 152522 și necontabilizate în anul 2023, deși cererea de rambursare a fost autorizată în data de 01.09.2023; 30.000 lei avansuri contabilizate eronat (Cererea de plată nr. 4) și 250.854 lei avansuri justificate și necontabilizate ca urmare a autorizării cu întârziere a cererii de rambursare (Cererea de rambursare nr. 7). Aceste erori au impactat și alți indicatori din situațiile financiare, precum cheltuielile operaționale raportate de entitate (proiect codificat SMIS 152522);

➤ majorării creanțelor din FEN cu suma de 316.506.400 lei (reprezentând 80% din totalul plăților efectuate în cadrul PEO Didactic pentru primele de carieră și primele profesionale) prin înregistrarea acestora în evidența contabilă ca **sume de primit de la Comisia Europeană**, deși nu există o decizie de finanțare din fonduri externe nerambursabile (un angajament legal) pentru aceste măsuri de sprijin. Concomitent, au fost majorate în aceeași măsură și datoriile din operațiuni cu FEN, întrucât aceste sume, evidențiate în contul contabil 47301, nu reprezintă sume în curs de solicitare la rambursare.

Referitor la posibilitatea decontării acestor sume din fonduri europene, Autoritatea de Management pentru Programul Educație și Ocupare a precizat faptul că a inițiat discuțiile cu serviciile CE imediat după

adoptarea OUG nr.58/2023, în vederea introducerii și acomodării măsurilor cu Programul Educație și Ocupare 2021-2027, însă serviciile Comisiei Europene nu au agreat modificările propuse, respectiv introducerea măsurilor de sprijin în forma reglementată de actul normativ, astfel că versiunea actuală a Programului Operațional Educației și Ocupare 2021-2027 nu prevede măsurile stabilite prin OUG nr. 58/2023, cu modificările și completările ulterioare. Drept urmare, în lipsa unei decizii de finanțare a măsurilor de sprijin prevăzute în OUG 58/2023, valoarea evidențiată în contabilitate nu reprezintă o sumă certă de încasat de la Comisia Europeană.

Totodată, în cadrul PEO Didactic, în anul 2023 au fost efectuate **plăți necuvenite în valoare de 1.814.000 lei**, pentru un număr de 1.814 beneficiari de prime de carieră didactică, în condițiile în care aceste persoane făceau parte din categoria personalului administrativ. Această eroare a condus, de asemenea, și la majorarea indicatorului **Cheltuielile operaționale** reflectate în Contul de rezultat patrimonial;

➤ menținerii în evidența contabilă a unor creanțe în valoare de 90.098.455 lei, aferente unui număr de cca 126 societăți comerciale radiate. În cazul acestor creanțe, MIPE nu a efectuat o analiză cel puțin cu ocazia inventarierii patrimoniului la finele exercițiului financiar al anului 2023, în vederea stabilirii situației reale a debitorilor, precum și pentru a determina dacă au fost epuizate toate căile legale de recuperare a debitorilor, situație în funcție de care ordonatorul de credite să decidă cu privire la menținerea în evidența contabilă a creanțelor;

➤ înregistrării în evidența contabilă, de către subordonatele ministerului, respectiv OIR S-V Oltenia, OIR S-E și OIR S-Muntenia, a unor creanțe aferente concediilor medicale suportate din FNUASS, în valoare totală de 59.574 lei, deși nu era constituit un titlu de creanță în acest sens. În fapt, sumele de recuperat au fost înregistrare eronat, odată cu statele de salarii, și nu la momentul depunerii cererii la Casa de Asigurări de Sănătate;

➤ propagării unor erori identificate în misiunea anterioară de audit, care au afectat și situațiile financiare întocmite la data de 31.12.2023. Enumerăm în acest sens:

- situația în care în soldul contului de creanțe la 31.12.2023 se aflau sume, în valoare totală de **21.139.668 lei**, aferente unui beneficiar pentru care entitatea a parcurs, în perioada 2015 - 2018 toate etapele de recuperare a debitorilor, inclusiv atragerea răspunderii organelor de conducere/administrare a entităților beneficiare (POSDRU - cod SMIS 50624, 22163, 22019, 22000);

- cazul în care nu au fost întreprinse toate demersurile necesare pentru recuperarea sumelor datorate de unii beneficiari de fonduri externe nerambursabile, în sumă totală de 2.710.808 lei, fapt ce conduce la afectarea bugetului de stat ca urmare a existenței riscului de prescriere a dreptului de încasare a creanțelor (POS Mediu - cod SMIS 43355 și 43148).

Reglementările legale încălcate sunt prezentate în Nota de subsol².

² Legea nr. 82/1991, art. 6 alin. (1) și art. 9 alin. (1); art. 13; Legea nr. 500/2002 finanțelor publice, art. 22 (1); OG nr. 81/2003, art. 16 alin. (1); OG nr. 119/1999, art. 5 alin (1); OUG nr. 58 /12.06.2023, art. 3 (1), (2) și art. 4 (1); OMFP nr. 1917/2005, Cap. I, pct. 1.4.1, pct. 1.1; pct. 1.3 și Cap. II pct. 2.1; Cap. VII contul 461 „Debitori”; OMFP nr. 2861/2009, pct. 1 alin. (2), pct. 34 alin. (4) din Anexa 1; OMFP nr. 129/2019, Cap. II pct. 2.4 lit. c).

D. Alte aspecte

➤ Din aplicarea testelor de detaliu asupra tranzacțiilor aferente eșantionului selectat (SMIS 119879, SMIS 128322, SMIS 129934, SMIS 152522), s-a constatat faptul că au existat o serie de întârzieri în reflectarea operațiunilor în contabilitate. Această neconcordanță între data operațiunii și data înregistrării afectează calitatea informațiilor financiare și poate fi generatoare de erori. Un exemplu relevant îl constituie Cererea de rambursare nr 7 din cadrul proiectului SMIS 152522, care a fost depusă de beneficiar inițial la data de 03.11.2023, a fost verificată de Autoritatea de management 10 luni mai târziu, ceea ce a implicat înregistrarea justificării avansului primit într-un alt exercițiu financiar. Astfel, nu au fost contabilizate justificări ale prefinanțării primite în valoare de 1.672.346 lei.

➤ La nivelul OIR S-E nu a fost depusă Declarația 112 pentru veniturile aferente tichetelor de vacanță în valoare totală de 60.900 lei. De asemenea, au fost identificate o serie de deficiențe cu privire la desfășurarea activității financiar-contabile, respectiv existența unor diferențe între veniturile brute din evidențele MIPE și cele declarate la Ministerul Finanțelor prin Declarația 112, la nivelul OIR București-Ilfov. Pentru erorile identificate, OIR București – Ilfov a depus declarații rectificative pe timpul prezentei misiuni de audit. În vederea evitării unor situații similare recomandăm reconcilierea periodică a datelor din statele de salarii cu cele din Declarațiile 112.

➤ Au fost constatate situații în care consumul de carburant a fost înregistrat în evidența contabilă cu întârzieri de câteva luni. De exemplu, consumul din luna iulie a fost înregistrat în luna decembrie. Aceste decalaje dintre data efectuării operațiunii și cea a înregistrării în contabilitate afectează calitatea informațiilor financiare raportate. De asemenea, în foile de parcurs, pentru cursele din localitate nu este scrisă ruta/traseul (zilnic între 10- 40 km), astfel că nu se poate determina dacă acestea au fost efectuate în scopul îndeplinirii atribuțiilor din fișele de post. Această situație s-a produs ca urmare a faptului că în procedura operațională a entității se menționează că, în cazul curselor în interiorul localității, se va înscrie în foaia de parcurs doar "cursă locală". O asemenea reglementare nu permite identificarea traseului în vederea stabilirii numărului de km și a nevoii de deplasare, fiind o slăbiciune a controlului intern instituit prin Procedura operațională privind activitatea parcului auto al MIPE.

➤ Documentele de mișcare ale activelor fixe au fost înregistrate, în evidența tehnico-operativă, cu o întârziere de câteva luni față de momentul efectiv al mișcării, situație care conduce la reflectarea de date incorecte în evidența gestiunilor, făcând dificilă inventarierea bunurilor sau luarea celor mai bune decizii de către persoanele cu atribuții în administrarea patrimoniului.

Reglementările legale încălcate sunt prezentate în Nota de subsol³.

E. Bună guvernare

E.1 Aspecte cu privire la controlul intern managerial:

Ca parte a procesului de planificare, a fost evaluat sistemul de control intern, concluzia fiind aceea că, în activitatea ministerului există preocupare pentru dezvoltarea și menținerea unui sistem de control managerial, dat fiind că activitățile care implică tranzacții din fonduri europene sunt procedurate.

Totodată, din evaluarea efectuată a reieșit faptul că se mențin deficiențele referitoare la modul de gestionare a bunurilor aflate în custodie, în sensul că pentru o parte dintre acestea nu au fost primite confirmări privind existența. De asemenea, la fel ca și în auditul anterior, nu există concordanță între bunurile înregistrate în evidența tehnico-operativă a MIPE și bunurile care se găsesc în confirmările

³ Legea nr. 82/199, art. 2 (1); OG nr. 119/1999, art. 3 și art. 4; OMFP nr. 1917/2005, Cap. I pct.1.4.1, Cap. XVII, OMFP nr. 59/2011, Cap. III pct. 3 din Anexa.

primite de la terți la 31.12.2023. Cauza acestei neconcordanțe o constituie lipsa unui criteriu comun de monitorizare a bunurilor (număr de inventar, serie). Majoritatea bunurilor este reprezentată de echipamente IT, consemnate în evidențele tehnico-operative și contabile sub diferite denumiri sau mod de organizare (echipament individual sau complet/sistem), fapt ce face dificilă identificarea acestora de către personalul care nu are pregătire IT și implicit confirmarea lor de către cei care le-au primit în custodie.

De asemenea, din analiza Procesului verbal de inventariere, a rezultat că acesta conține date eronate legate de valoarea bunurilor propuse spre casare (aprox 90% din valoare active fixe). În fapt, persoanele cu atribuții în centralizarea informațiilor au menționat că prestatorul serviciilor de inventariere a retransmis listele cu alte valori, însă acestea nu se regăsesc în documentele aprobate de factorii de decizie din minister, în Procesul verbal nr. 24259/16.02.2024, figurând valorile greșite.

E.2 Aspecte cu privire la activitatea de audit intern:

Referitor la auditul public intern organizat la nivelul MIPE, ca și componentă a sistemului de control intern, se constată faptul că numărul de posturi alocate compartimentului de audit existent la nivelul aparatului propriu este subdimensionat în raport cu volumul și complexitatea activităților desfășurate în cadrul ministerului. Astfel, volumul tranzacțiilor economice efectuate la nivelul ministerului s-a dublat în anul 2023 față de anul 2022, cheltuielile efective raportate prin situațiile financiare fiind de cca. 12 mld. lei, față de anul 2022, când acestea se situau la valoarea de 5 mld. lei. De asemenea, pentru ca activitatea de audit intern să își atingă scopul de a se îmbunătăți activitățile entității publice, aceasta trebuie să se concentreze pe operațiunile care prezintă riscuri, precum: preluarea activelor și pasivelor de la alte instituții, modul de gestionare a bunurilor date în custodie la terți etc. O modalitate de verificare a realității datelor consemnate în protocoalele de predare-primire și reconcilierea cu evidențele contabile o constituie cuprinderea în Planul de audit intern a unei misiuni cu această temă, dat fiind că în cazul debitorilor preluați de la AM POR (cont 461) s-a constatat că un număr de cca. 90 societăți comerciale sunt radiate.

E.3 Aspecte cu privire la activitatea de management

Un aspect pozitiv constatat de auditori, față de anii anteriori, este reprezentat de caracterul mai cuprinzător al Notelor explicative la situațiile financiare. Totodată, opinăm că informațiile relevante pentru înțelegerea datelor financiare ar trebui prezentate într-o formă mai detaliată. Astfel, în situația unor tranzacții în afara cursului normal al activității, precum modificarea structurii organizatorice a entității ca urmare a preluării unor autorități de management, se impune furnizarea de informații legate de volumul tranzacțiilor care au influențat soldul final al indicatorilor raportați prin Bilanț. De exemplu, variația indicatorului bilanțier *Creanțe necurente* a fost generată de preluarea în anul 2023 a unor creanțe ale AM POR, care la finele exercițiului financiar reprezentau 76% din soldul final al acestui indicator.

Astfel, o metodă optimă de elaborare a Raportului explicativ o constituie furnizarea unor informații succinte, dar relevante în situația în care indicatorii raportați la finele exercițiului financiar înregistrează variații care suscită interesul utilizatorilor avizați.

Menționăm că, în timp ce cadrul de control intern este bine documentat, abaterile constatate cu ocazia misiunilor anterioare de audit sugerează că unele proceduri nu sunt implementate conform cerințelor, ceea ce poate expune entitatea la riscuri. Drept urmare, pentru a răspunde acestei probleme propunem MIPE organizarea unor misiuni de audit specifice care să includă verificarea activităților expuse la risc.

➤ S-a constatat faptul că pe rolul instanțelor există foarte multe litigii, pentru care MIPE ar trebui să aibă o strategie juridică, iar în baza acesteia să constituie provizioane, întrucât există probabilitatea ca o ieșire de resurse să fie necesară pentru a onora obligațiile ce derivă din acțiunile în instanță.

➤ La nivelul MIPE nu există o evidență centralizată a acțiunilor de control desfășurate de către diferite instituții cu astfel de atribuții (de ex. AA, ECA, CE). În opinia auditorilor, această evidență poate constitui un instrument eficient de monitorizare a vulnerabilităților/riscurilor aferente activităților desfășurate, utilă managementului ministerului pentru a identifica modalitățile de gestionare a riscurilor, și care ar putea fi utilizată și în scopul evitării supracontroalelor.

Reglementările legale încălcate sunt prezentate în Nota de subsol⁴.

F. Responsabilitățile Curții de Conturi și ale conducerii entității auditate

Responsabilitatea echipei de audit este de a efectua auditul financiar în conformitate cu Standardele Internaționale ale Instituțiilor Supreme de Audit (ISSAI). Aceste standarde impun respectarea de către auditorii publici externi a cerințelor de natură etică și profesională. Ca parte a unui audit care se bazează pe ISSAI, ne-am exercitat raționamentul profesional și ne-am menținut scepticismul profesional pe tot parcursul auditului.

Responsabilitățile conducerii entității auditate sunt de întocmire și prezentare a situațiilor financiare în conformitate cu cadrul de raportare financiară aplicabil și de asigurare că operațiunile entității se desfășoară în conformitate cu prevederile legilor și reglementărilor, inclusiv acele reglementări care determină valorile și prezentările din situațiile financiare.

CURTEA DE CONTURI A ROMÂNIEI

APROBAT prin Hotărârea Plenului Curții de Conturi nr. 284/18.03.2025

⁴ OMFP nr. 1917/2005, Contul 151 "Provizioane"; OSGG nr. 600/2018

Stimate domnule ministru,

Curtea de Conturi a României a desfășurat misiunea de audit financiar asupra situațiilor financiare consolidate ale Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene (denumit în continuare MIPE), întocmite pentru exercițiul financiar încheiat la 31.12.2023.

În cadrul ședinței de deschidere din data de 12.08.2024 au fost discutate aspectele cuprinse în Scrisoarea de misiune, scrisoare prin care ne-am asigurat reciproc de înțelegerea responsabilităților noastre și ale dumneavoastră, precum și de înțelegerea termenilor în care se va desfășura misiunea de audit financiar. Conform celor agreeate, la finalizarea etapei de planificare, v-am prezentat o scrisoare prin care au fost comunicate principalele aspecte identificate.

Prin prezenta *Scrisoare* vă comunicăm aspectele care au rezultat la această dată, ca urmare a desfășurării misiunii de audit, precum și recomandările formulate de noi, pentru remedierea deficiențelor și îmbunătățirea activității ministerului.

1. Observațiile de audit care au influențat situațiile financiare și au stat la baza opiniei auditului nostru

Observația de audit	Impact	Recomandare și termen de implementare
1.1.1 Au fost identificate situații în care activele nete raportate prin bilanț au fost diminuate ca urmare a faptului că au fost achiziționate echipamente/active fixe, care nu sunt utilizate și sunt depozitate în magazie, în condițiile în care a fost calculată și înregistrată în contabilitate amortizarea aferentă acestora. Pentru eșantionul selectat, valoarea amortizării calculată în anul 2023 pentru echipamentele nefolosite și pentru licențele instalate pe acestea a fost în sumă de 45.979 lei. De altfel, și la momentul efectuării prezentei misiuni, o parte din echipamente sunt în continuare în depozitul instituției, nefiind date în folosință. Menționăm că, pe lângă afectarea conturilor în care se înregistrează amortizarea (681 și 281), neutilizarea bunurilor achiziționate reprezintă și o problemă de bună gestiune, întrucât garanția oferită acestora curge de la momentul efectuării recepției, achizitorul dispunând de o perioadă mult mai scurtă de garanție decât cea prevăzută prin contract. Dat fiind eroarea identificată, s-a procedat la analiza balanței mijloacelor fixe, constatându-se faptul că la data de 31.12.2023 se aflau în depozit, nefolosite, 1709 echipamente IT/active fixe, în valoare totală de 4.978.807 lei, din care 1355 licențe Windows și 354 laptopuri/stații de lucru, pentru care s-a calculat și înregistrat amortizarea aferentă.	Activele necurente reflectate în Bilanț au fost influențate cu suma totală de 14.234.748 lei.	1.1.1. Pentru aplicarea corectă a cadrului de raportare financiară, vă recomandăm să efectuați o analiză a activelor fixe aflate în magazia MIPE și care nu sunt utilizate, și să întreprindeți demersuri pentru punerea lor în funcțiune, astfel încât acestea să nu fie supuse uzurii morale. Pentru utilizarea fondurilor publice cu respectarea principiului eficienței și pentru a se evita producerea unor situații similare în viitor, vă recomandăm să instituiți un mecanism de control astfel încât, la momentul achiziției, să se verifice și să se menționeze în referatul de necesitate, de către Serviciul logistic, faptul că nu există acest tip de bunuri în magazii. <i>Termen de implementare:</i> 31.08.2025

Observația de audit	Impact	Recomandare și termen de implementare
În concluzie, situațiile financiare au fost influențate cu valoarea amortizării calculată în anul 2023 pentru echipamentele nefolosite și pentru licențele instalate pe acestea, în sumă totală de 618.467 lei. (punctul C.1., liniuța 1 din proiectul de Raport de audit financiar)		
1.1.2 Menținerea în evidența contabilă a unor creanțe în valoare de 15.494.181 lei, preluate în baza Protocolului încheiat între MDLPA și MIPE, aferente unor debitori radiați (12.367.732 lei), debitori pentru care există hotărâri definitive ale instanței încă din anul 2014 (3.126.449 CJ Baraolt), debitori transmiși la ANAF pentru care, din anul 2015 și până în prezent, nu s-a mai urmărit stadiul executării silite (CJ Argeș). În cazul acestor creanțe, MIPE nu a efectuat o analiză cel puțin cu ocazia inventarierii patrimoniului la finele exercițiului financiar al anului 2023, în vederea stabilirii situației reale a debitelor, precum și pentru a determina dacă au fost epuizate toate căile legale de recuperare a debitelor, situație în funcție de care ordonatorul de credite să decidă cu privire la menținerea în evidența contabilă a creanțelor. (punctul C.1., liniuța 2 din proiectul de Raport de audit financiar)		1.1.2. Pentru aplicarea corectă a cadrului de raportare financiară, vă recomandăm: - efectuarea unei analize documentată, de către o comisie compusă din persoane din compartimentul de monitorizare și recuperare debite, persoane cu pregătire juridică și persoane cu pregătire economică, a sumelor evidențiate în componența soldului contului 461.02.01 "Debitori peste 1 an - creanțe comerciale", pentru a decide dacă acestea îndeplinesc condițiile pentru a fi menținute în conturi bilanțiere, precum și efectuarea demersurilor de urmărire a recuperării acestora, după caz; - efectuarea unei analize periodice, cel puțin cu ocazia inventarierii anuale a patrimoniului MIPE, a creanțelor evidențiate în conturile contabile. Termen de implementare: 31.08.2025
1.1.3 Au fost identificate situații în care unele creanțe necurente evidențiate în valută, nu au fost reevaluate, potrivit prevederilor legale, situație ce a condus la diminuarea indicatorului bilanțier cu suma de 640.966 lei, precum și a veniturilor financiare raportate prin Contul de rezultat patrimonial. (punctul C.1., liniuța 3 din proiectul de Raport de audit financiar)		1.1.3 Pentru aplicarea corectă a cadrului de raportare financiară, vă recomandăm să procedați la reevaluarea creanțelor în valută conform prevederilor legale în vigoare. Termen de implementare: 31.08.2025
1.2.1 Au fost identificate erori în contabilizarea și gestionarea unor tranzacții aferente proiectului codificat SMIS 152522, care constau în: - nerespectarea termenului de analiză a cererilor de plată/prefinanțare/rambursare prevăzut prin Contractul de finanțare, de	Activele curente reflectate în Bilanț au fost influențate cu suma totală de 431.749.028 lei, ca urmare a: - majorării creanțelor cu valoarea de 1.234.122 lei, compusă din 953.268 lei; 30.000 lei și 250.854	1.2.1. Pentru aplicarea corectă a cadrului de raportare financiară vă recomandăm să instituți instrumente de control, respectiv efectuarea de punctaje în cadrul fiecărei

Observația de audit	Impact	Recomandare și termen de implementare
maxim 30 zile calendaristice, înregistrându-se întârzieri care au avut uneori ca efect denaturarea sumelor raportate prin situațiile financiare. Un exemplu relevant în acest sens îl constituie Cererea de rambursare nr. 7 depusă inițial de beneficiar pe data de 03.11.2023 și care a fost validată de autoritatea de management 10 luni mai târziu, ceea ce a condus la înregistrarea justificării avansului primit într-un alt exercițiu financiar. Astfel, în anul 2023, nu au fost contabilizate justificări ale prefinanțării primite, identificate la nivelul eșantionului verificat, în valoare de 1.672.364 lei (1.421.509 lei FEDR și 250.855 lei BS). Din această sumă, componenta buget de stat influențează situațiile financiare întocmite la 31.12.2023, întrucât justificarea ei se contabilizează drept cheltuielă, pe când justificarea componentei FEDR este contabilizată tot într-un cont de creanțe până la declararea acesteia. - neînregistrarea în contabilitate în anul 2023, în cazul Cererii de rambursare nr. 2 aferentă Cererii de plată nr. 1, a justificării avansului primit, deși cererea de rambursare a fost autorizată pe data de 01.09.2023. Această omisiune a condus la supradimensionarea creanțelor entității cu suma de 953.268 lei, concomitent cu diminuarea cheltuielilor cu suma de 142.990 lei. Autoritatea de management a efectuat înregistrările contabile în anul 2024, iar cauza producerii erorii constă în nerespectarea procedurilor interne privind transmiterea în timp optim a documentelor la contabilitate pentru a fi înregistrate. - în cazul Cererii de rambursare nr. 4 suma contabilizată a fost cu 30.000 lei mai mică decât cea din documentele aprobate. Această eroare a condus la majorarea nejustificată a avansurilor cu suma de 30.000 lei, deși acestea fuseseră decontate. Totodată, la data de 31.10.2023, au fost înregistrate în mod eronat cheltuieli în valoare de 82.044 lei, fără ca la acel moment să existe documente justificative pentru această sumă. (punctul C.2., liniuțele 1-2 din proiectul de Raport de audit financiar)	lei; - majorării creanțelor din FEN cu suma de 316.506.400 lei; - majorării creanțelor din FEN cu suma de 90.098.455 lei; - majorării debitorilor cu suma 59.574 lei; - majorării creanțelor cu suma totală de 34.881.876 lei, ca urmare a propagării erorilor identificate în auditul anterior. Aceste denaturări au influențat și conturile contabile cu care au intrat în corespondență la momentul înregistrării în evidență.	autorități de management, cel puțin o dată pe an, între evidențele tehnico-operative aferente operațiunilor cu beneficiarii (Evidențe cereri de prefinanțare, cereri de rambursare, cereri de plată) și sumele contabilizate pe fiecare proiect finanțat. Verificările efectuate vor fi centralizate în documente scrise la nivelul fiecărei autorități de management și vor însoți raportările financiare anuale înaintate DGE. În cazul sumelor utilizate temporar din fonduri europene pentru plata contribuției bugetului de stat, DGTJCE va solicita Ministerului Finanțelor clarificări cu privire la modalitatea de reîntregire a sumelor utilizate din FEDR. <i>Termen de implementare:</i> 31.08.2025
1.2.2 S-a constatat majorarea creanțelor din FEN cu suma de 316.506.400 lei (reprezentând 80% din totalul plăților efectuate în cadrul PEO Didactic pentru primele de carieră și primele profesionale),		1.2.2. Pentru aplicarea corectă a cadrului de raportare financiară vă recomandăm să procedați la:

Observația de audit	Impact	Recomandare și termen de implementare
prin înregistrarea acestora în evidența contabilă ca sume de primit de la Comisia Europeană, deși nu există o decizie de finanțare din fonduri externe nerambursabile (un angajament legal) pentru aceste măsuri de sprijin. Concomitent, au fost majorate în aceeași măsură și datoriile din operațiuni cu FEN, întrucât aceste sume evidențiate în contul contabil 4730103 nu reprezintă sume în curs de solicitare la rambursare. Referitor la posibilitatea decontării acestor sume din fonduri europene, Autoritatea de Management pentru Programul Educație și Ocupare a precizat faptul că a inițiat discuțiile cu serviciile CE imediat după adoptarea OG nr.58/2023, în vederea introducerii și acomodării măsurilor cu Programul Educație și Ocupare 2021-2027, însă serviciile Comisiei Europene nu au agreat modificările propuse, respectiv introducerea măsurilor de sprijin în forma reglementată de actul normativ, astfel că versiunea actuală a Programului Operațional Educației și Ocupare 2021-2027 nu prevede măsurile stabilite prin OUG nr.58/2023, cu modificările și completările ulterioare. Drept urmare, în lipsa unei decizii de finanțare a măsurilor de sprijin prevăzute în OUG nr.58/2023, valoarea evidențiată în contabilitate nu reprezintă o sumă certă de încasat de la Comisia Europeană. Totodată, în cadrul PEO Didactic, în anul 2023 au fost efectuate plăți necuvenite în valoare de 1.814.000 lei pentru un număr de 1.814 beneficiari de prime de carieră didactică, în condițiile în care aceste persoane făceau parte din categoria personalului administrativ, care avea dreptul la o primă de carieră profesională de 500 lei și nu la 1.500 lei, cât a reprezentat prima de carieră didactică. De asemenea, MIPE a prezentat demersurile întreprinse în anul 2024 pentru remedierea deficienței constatate. Din totalul plăților necuvenite a fost recuperată suma de 608.159 lei și a fost compensată suma de 669.593 lei cu drepturi care se cuveneau personalului pentru anul școlar 2023-2024. Această eroare a condus, de asemenea, și la majorarea indicatorului Cheltuielile operaționale reflectate în Contul de rezultat patrimonial. (punctul C.2., liniuța 3 din proiectul de Raport de audit financiar)		- efectuarea corecțiilor contabile necesare astfel încât evidența contabilă să reflecte sumele reale de încasat de la CE; - analiza tuturor plăților efectuate în baza OG 58/2023 și recuperarea sumelor reprezentând prime de carieră didactică/profesională acordate necuvenit; <i>Termen de implementare:</i> 31.08.2025

Observația de audit	Impact	Recomandare și termen de implementare
1.2.3 Menținerea în evidența contabilă a unor creanțe în valoare de 90.098.455 lei, aferente unui număr de cca. 126 societăți comerciale radiate. În cazul acestor creanțe, MIPE nu a efectuat o analiză cel puțin cu ocazia inventarierii patrimoniului la finele exercitiului financiar al anului 2023, în vederea stabilirii situației reale a debitelor, precum și pentru a determina dacă au fost epuizate toate căile legale de recuperare a debitelor, situație în funcție de care ordonatorul de credite să decidă cu privire la menținerea în evidența contabilă a creanțelor. Valoarea menționată mai sus a fost determinată prin proceduri specifice de audit care au constat în verificarea debitorilor raportați de entitate în contul 454.03 <i>Sume de recuperat de la beneficiari</i> cu datele existente la Oficiul Național al Registrului Comerțului cu privire la societățile/asociațiile radiate. (punctul C.2., liniuța 4 din proiectul de Raport de audit financiar)		1.2.3. Pentru aplicarea corectă a cadrului de raportare financiară vă recomandăm să procedați la: - efectuarea unei analize documentate, de către o comisie compusă din persoane din compartimentul de monitorizare și recuperare debite, persoane cu pregătire juridică și persoane cu pregătire economică, asupra sumelor evidențiate în soldul contului 454.03 <i>"Sume de recuperat de la beneficiari"</i>, pentru a decide dacă acestea îndeplinesc condițiile pentru a fi menținute în conturi bilanțiere, precum și efectuarea demersurilor de urmărire a recuperării acestora, după caz; - efectuarea unei analize periodice, cel puțin cu ocazia inventarierii anuale a patrimoniului MIPE, a creanțelor evidențiate în conturile contabile. <i>Termen de implementare: 31.08.2025</i>
1.2.4 Propagarea unor erori identificate în misiunea anterioară de audit, care au afectat și situațiile financiare întocmite la data de 31.12.2023. Enumerăm în acest sens: - situația în care în soldul contului de creanțe la 31.12.2023 se aflau sume, în valoare totală de 21.139.668 lei, aferente unui beneficiar pentru care entitatea a parcurs în perioada 2015 - 2018 toate etapele de recuperare a debitelor, inclusiv atragerea răspunderii organelor de conducere/administrare a entităților beneficiare (POSDRU - cod SMIS 50624, 22163, 22019, 22000); - cazul în care nu au fost întreprinse toate demersurile necesare pentru recuperarea sumelor datorate de unii beneficiari de fonduri externe nerambursabile, în sumă totală de 2.710.808 lei, fapt ce conduce la afectarea bugetului de stat ca urmare a existenței riscului de prescriere a dreptului de încasare a creanțelor (POS Mediu - cod SMIS 43355 și 43148).		1.2.4. Pentru aplicarea corectă a cadrului de raportare financiară vă recomandăm să dispuneți realizarea unei analize asupra creanțelor înregistrate, a căror vechime depășește 5 ani de la data stabilirii dreptului de creanță, cu privire la legalitatea menținerii în contabilitate în continuare a acestora. Analiza va fi realizată la nivelul fiecărei autorități de management și va fi documentată de către o comisie compusă din persoane din persoane din compartimentul de monitorizare și recuperare debite, persoane cu pregătire juridică și

Observația de audit	Impact	Recomandare și termen de implementare
(punctul C.2., liniuța 6 din proiectul de Raport de audit financiar)		persoane cu pregătire economică. Idem recomandarea 1.2.3 Termen de implementare: 31.08.2025
Cauzele denaturării semnificative a situațiilor financiare și care au condus la exprimarea opiniei modificate sunt: - nefundamentarea adecvată a nevoilor reale ale entității; - neefectuarea unei analize a soldurilor preluate ca urmare a Protocolului încheiat între MDLPA și MIPE; - nerespectarea prevederilor financiar-contabile referitoare la reevaluarea creanțelor în valută; - neefectuarea corespunzătoare a operațiunilor anuale de inventariere care să cuprindă analiza soldurilor conturilor contabile; - aplicarea necorespunzătoare a prevederilor legale în domeniul financiar contabil; - ineficiența controalelor interne cu privire la înregistrarea în contabilitate a operațiunilor cu FEN; - insuficiența personalului în contextul închiderii unor programe în anul 2023, fapt ce a generat un volum foarte mare de muncă.		

2. Observațiile de audit care nu au influențat opinia de audit

Observația de audit	Impact	Recomandare și termen de implementare
2.1 Alte aspecte		
2.1.1 Din aplicarea testelor de detaliu asupra tranzacțiilor aferente eșantionului selectat (SMIS 119879, SMIS 128322, SMIS 129934, SMIS 152522) s-a constatat faptul că au existat o serie de întârzieri în reflectarea operațiunilor în contabilitate. Această neconcordanță între data operațiunii și data înregistrării, afectează calitatea informațiilor financiare și poate fi generatoare de erori.	Raportarea de date inexacte și incomplete în situațiile financiare.	2.1.1 Vă recomandăm să implementați instrumente de control intern stricte, menite să asigure înregistrarea corectă și la timp a tuturor tranzacțiilor. Termen de implementare: 31.08.2025
2.1.2 La nivelul OIR S-E nu a fost depusă Declarația 112 pentru veniturile aferente tichetelor de vacanță în valoare totală de 60.900 lei. De asemenea, au fost identificate o serie de deficiențe cu privire la desfășurarea activității financiar-contabile, respectiv existența unor diferențe între veniturile brute din evidențele MIPE și cele declarate la Ministerul Finanțelor prin Declarația 112, la nivelul OIR București-Ilfov. Pentru erorile identificate, OIR București – Ilfov a depus declarații rectificative în timpul prezentei misiuni de audit.	Risc de afectare a drepturilor aferente asigurărilor sociale ale contribuabililor, care se calculează în baza veniturilor declarate prin Declarația 112.	2.1.2 Vă recomandăm să dispuneți măsuri pentru reconcilierea periodică a datelor din statele de salarii cu cele din Declarațiile 112. Termen de implementare: 31.08.2025
2.1.3 Au fost constatate situații în care consumul de carburant a fost înregistrat în evidența contabilă cu întârzieri de câteva luni. De exemplu, consumul din luna iulie a fost înregistrat în luna decembrie. Aceste decalaje dintre data efectuării operațiunii și cea a înregistrării în contabilitate afectează calitatea informațiilor financiare raportate. De asemenea, în foile de parcurs, pentru cursele din localitate nu este scrisă ruta/traseul (zilnic între 10-40 km), astfel că nu se poate determina dacă acestea au fost efectuate în scopul îndeplinirii atribuțiilor din fișele de post. Această situație s-a	Reflectarea de date incomplete și inexacte în evidența contabilă.	2.1.3 Vă recomandăm să dispuneți: - transmiterea de informări tuturor compartimentelor din cadrul MIPE prin care să li se reamintească faptul că documentele prin care sunt înregistrate consumuri de carburant trebuie transmise compartimentului contabil în luna în care s-au produs în

Observația de audit	Impact	Recomandare și termen de implementare
produs ca urmare a faptului că în procedura operațională a entității se menționează că, în cazul curselor în interiorul localității, se va înscrie în foaia de parcurs doar "cursă locală". O asemenea reglementare nu permite identificarea traseului în vederea stabilirii numărului de km și a nevoii de deplasare, fiind o slăbiciune a controlului intern instituit prin Procedura operațională privind activitatea parcului auto al MIPE.		vederea operării acestora în evidența contabilă. - modificarea Procedurii operaționale privind activitatea parcului auto al MIPE, în sensul completării traseului pentru cursele locale de către persoanele care utilizează mașinile entității în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu (ex. MIPE-Ministerul de Finanțe și retur). <i>Termen de implementare: 31.08.2025</i>
2.1.4 Documentele de mișcare ale activelor fixe au fost înregistrate cu întârziere de câteva luni în evidența tehnico-operativă față de momentul efectiv al mișcării, situație care conduce la reflectarea de date incorecte în evidența gestiunilor, făcând dificilă inventarierea bunurilor sau luarea celor mai bune decizii de către persoanele cu atribuții în administrarea patrimoniului.	Întârzierile au drept consecințe reflectarea de date incorecte în evidența gestiunilor, conducerea aflându-se în imposibilitatea de a lua cele mai bune decizii în ceea ce privește administrarea patrimoniului.	2.1.4 Vă recomandăm să dispuneți transmiterea de informații tuturor compartimentelor din cadrul MIPE prin care să li se reamintească faptul că documentele prin care sunt înregistrate mișcări ale bunurilor trebuie transmise compartimentului administrativ în luna în care au fost întocmite în vederea operării în evidența tehnico-operativă/de gestiune. <i>Termen de implementare: 31.08.2025</i>

3. Observații de audit aferente bunei guvernante

Observația de audit	Impact	Recomandare și termen de implementare
3.1. Aspecte cu privire la controlul intern managerial		
3.1.1 Ca parte a procesului de planificare, a fost evaluat sistemul de control intern, concluzia fiind aceea că, în activitatea ministerului există preocupare pentru dezvoltarea și menținerea unui sistem de control managerial, dat fiind că activitățile care implică tranzacții din fonduri europene sunt procedurate.	Raportarea de date inexacte și incomplete în situațiile financiare.	3.1.1 Vă recomandăm să dispuneți măsuri în vederea cooptării unor specialiști IT din cadrul instituției care să sprijine reprezentanții departamentului administrativ în activitatea de monitorizare și inventariere a

Observația de audit	Impact	Recomandare și termen de implementare
Totodată, din evaluarea efectuată a reieșit faptul că se mențin deficiențele referitoare la modul de gestionare a bunurilor aflate în custodie, în sensul că pentru o parte dintre acestea nu au fost primite confirmări privind existența. De asemenea, la fel ca și în auditul anterior, nu există concordanță între bunurile înregistrate în evidența tehnico-operativă a MIPE și bunurile care se găsesc în confirmările primite de la terți la 31.12.2023. Cauza acestei neconcordanțe o constituie lipsa unui criteriu comun de monitorizare a bunurilor (număr de inventar, serie). Majoritatea bunurilor este reprezentată de echipamente IT, consemnate în evidențele tehnico-operative și contabile sub diferite denumiri sau mod de organizare (echipament individual sau complet/sistem), fapt ce face dificilă identificarea acestora de către personal care nu are pregătire IT, și, implicit, confirmarea lor de către cei care le-au primit în custodie. De asemenea, din analiza Procesului verbal de inventariere, a rezultat că acesta conține date eronate legate de valoarea bunurilor propuse spre casare (aprox. 90% din valoarea activelor fixe). În fapt, persoanele cu atribuții în centralizarea informațiilor au menționat că prestatorul serviciilor de inventariere a retransmis listele cu alte valori, însă acestea nu se regăsesc în documentele aprobate de factorii de decizie din minister, în Procesul verbal nr. 24259/16.02.2024, figurând valori greșite. Cauza deficiențelor identificate o constituie controlul intern deficitar legat de modul de monitorizare a bunurilor aflate în custodie la terți.		bunurilor aflate în patrimoniul MIPE și în custodia terților. <i>Termen de implementare:</i> 31.08.2025
3.2. Aspecte cu privire la activitatea de audit intern		
3.2.1 Referitor la auditul public intern organizat la nivelul MIPE, ca și componentă a sistemului de control intern, se constată faptul că numărul de posturi alocate compartimentului de audit existent la nivelul aparatului propriu este subdimensionat în raport cu volumul și complexitatea activităților desfășurate în cadrul ministerului. Astfel, volumul tranzacțiilor economice efectuate la nivelul ministerului s-a dublat în anul 2023 față de anul 2022, cheltuielile efective raportate prin situațiile financiare fiind de cca. 12 mld. lei, față de anul 2022, când acestea se situau la valoarea de 5 mld. lei. De asemenea, pentru ca activitatea de audit intern să își atingă scopul de a se îmbunătăți activitățile entităților publice, aceasta trebuie să se concentreze pe operațiunile care prezintă riscuri, precum: preluarea activelor și pasivelor de la alte instituții, modul de gestionare a bunurilor date în custodie la terți etc. O modalitate de verificare a realității	Riscul neidentificării vulnerabilităților existente cu consecințe negative asupra îmbunătățirii proceselor desfășurate în cadrul MIPE.	3.2.1 Vă recomandăm să cuprindeți în Planul de audit intern misiuni care să aibă ca temă domeniile pentru care au fost identificate riscuri cu impact asupra situațiilor financiare. <i>Termen de implementare:</i> 31.08.2025

Observația de audit	Impact	Recomandare și termen de implementare
datelor consemnate în protocoalele de predare-primire și reconcilierea cu evidențele contabile o constituie cuprinderea în Planul de audit intern a unei misiuni cu această temă, dat fiind că în cazul debitorilor preluați de la AM POR (cont 461) s-a constatat că un număr de cca. 90 societăți comerciale sunt radiate.		
3.3. Aspecte cu privire la activitatea de management		
3.3.1 S-a constatat faptul că pe rolul instanțelor există foarte multe litigii, pentru care MIPE ar trebui să aibă o strategie juridică, iar în baza acestora să constituie provizioane, întrucât există probabilitatea ca o ieșire de resurse să fie necesară pentru a onora obligațiile ce derivă din acțiunile în instanță. Menționăm că au existat cazuri în care a fost necesară suplimentarea bugetului MIPE pentru plata unor despăgubiri ca urmare a soluționării unor litigii în defavoarea MIPE.	Imposibilitatea planificării resurselor bugetare în raport cu obligațiile ce pot deriva din acțiunile în instanță în care MIPE este parte.	3.3.1 Vă recomandăm să analizați situația expusă și să decideți care sunt situațiile care necesită constituirea de provizioane. <i>Termen de implementare:</i> 31.08.2025
3.3.2 La nivelul MIPE nu există o evidență centralizată a acțiunilor de control desfășurate de către diferite instituții cu astfel de atribuții (de ex. AA, ECA, CE). În opinia auditorilor, această evidență poate constitui un instrument eficient de monitorizare a vulnerabilităților/riscurilor aferente activităților desfășurate, instrument util managementului ministerului pentru a identifica modalitățile de gestionare a riscurilor, și care ar putea fi utilizată și în scopul evitării supracontroalelor.	Vulnerabilități în procesul decizional, dat fiind că informațiile sunt fragmentate la nivelul fiecărei autorități de management din cadrul MIPE și pe fiecare program de finanțare.	3.3.2 Vă recomandăm să analizați utilitatea unei evidențe centralizate a controalelor desfășurate și a rezultatelor acestora și să dispuneți măsuri în consecință. <i>Termen de implementare:</i> 31.08.2025

Precizăm totodată că, nerecuperarea prejudiciilor, ca urmare a nedispunerii și neurmăririi de către conducerea entității a recomandărilor Curții de Conturi, constituie infracțiune și se pedepsește conform art.33 alin (3) și art. 64 din Legea 94/1992 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi, republicată.

În situația în care aveți nevoie de clarificări cu privire la implementarea recomandărilor vă asigurăm de sprijinul nostru.